

zad09-nonlinear-rnn-tensors

November 27, 2025

1 Wariant 3: Różnica dwóch liczb 32-bitowych

1.1 Rekurencyjna Sieć Neuronowa z Operacjami Tensorowymi

Implementacja rekurencyjnej sieci neuronowej (RNN) do nauki operacji odejmowania na liczbach binarnych 32-bitowych. Sieć uczy się sekwencyjnie przetwarzając bity liczb, obliczając różnicę bit po bicie.

```
[5]: import numpy as np
import matplotlib.pyplot as plt
import seaborn as sns
import itertools

np.random.seed(42)
```

1.2 1. Przygotowanie Danych

Utworzenie zbioru danych zawierający pary liczb 32-bitowych i ich różnicę. Każda liczba jest reprezentowana w postaci binarnej, z bitami ułożonymi od najmniej znaczącego (LSB) do najbardziej znaczącego (MSB).

```
[6]: def create_dataset(nb_samples, sequence_len):
    # maksymalna wartość dla liczby całkowitej bez znaku o długości
    ↵sequence_len bitów
    max_int = 2**(sequence_len)

    # Wygeneruj losowe liczby całkowite, gdzie X1 >= X2, aby uniknąć wyników
    ↵ujemnych
    # dla 32-bit: od 0 do 2^32-1
    X1 = np.random.randint(0, max_int, size=nb_samples, dtype=np.int64)
    X2 = np.random.randint(0, max_int, size=nb_samples, dtype=np.int64)

    X1, X2 = np.maximum(X1, X2), np.minimum(X1, X2)

    # Oblicz różnicę
    T_int = X1 - X2

    X = np.zeros((nb_samples, sequence_len, 2))
```

```

T = np.zeros((nb_samples, sequence_len, 1))

# Przekształć liczby na reprezentacje binarne i wypełnić tensory
for i in range(nb_samples):
    x1_binary = format(X1[i], f'0{sequence_len}b')
    x2_binary = format(X2[i], f'0{sequence_len}b')
    t_binary = format(T_int[i], f'0{sequence_len}b')

    # odwrócić ciągi, aby LSB było pierwsze
    x1_binary = x1_binary[::-1]
    x2_binary = x2_binary[::-1]
    t_binary = t_binary[::-1]

    for j in range(sequence_len):
        X[i, j, 0] = int(x1_binary[j])
        X[i, j, 1] = int(x2_binary[j])
        T[i, j, 0] = int(t_binary[j])

return X, T

sequence_len = 32
nb_train = 2000
nb_test = 100

print("Tworzenie zbioru treningowego (2000 próbek odejmowania 32-bitowego)...")
X_train, T_train = create_dataset(nb_train, sequence_len)
print(f"X_train shape: {X_train.shape}")
print(f"T_train shape: {T_train.shape}")

print("\nTworzenie zbioru testowego (100 próbek odejmowania 32-bitowego)...")
X_test, T_test = create_dataset(nb_test, sequence_len)
print(f"X_test shape: {X_test.shape}")
print(f"T_test shape: {T_test.shape}")

```

Tworzenie zbioru treningowego (2000 próbek odejmowania 32-bitowego)...
X_train shape: (2000, 32, 2)
T_train shape: (2000, 32, 1)

Tworzenie zbioru testowego (100 próbek odejmowania 32-bitowego)...
X_test shape: (100, 32, 2)
T_test shape: (100, 32, 1)

```
[ ]: def print_binary_operation(x1_binary, x2_binary, target_binary, output_binary):
    # odwrócić ciągi, aby LSB było pierwsze
    x1_str = x1_binary[::-1]
```

```

x2_str = x2_binary[::-1]
t_str = target_binary[::-1]
o_str = output_binary[::-1]

# przekonwertuj na dziesiętnie dla weryfikacji
x1_dec = int(x1_str, 2)
x2_dec = int(x2_str, 2)
t_dec = int(t_str, 2)
o_dec = int(o_str, 2)

print(f"Input 1 (X1):      {x1_str} (decimal: {x1_dec})")
print(f"Input 2 (X2):      {x2_str} (decimal: {x2_dec})")
print(f"Expected (X1-X2): {t_str} (decimal: {t_dec})")
print(f"Network output:    {o_str} (decimal: {o_dec})")
print(f"Match: {t_dec == o_dec}")

# testowe przykłady odejmowania
print("\n" + "="*60)
print("Przykłady odejmowania z zestawu treningowego:")
print("="*60)
for i in range(3):
    x1_bin = ''.join(str(int(X_train[i, j, 0])) for j in range(sequence_len))
    x2_bin = ''.join(str(int(X_train[i, j, 1])) for j in range(sequence_len))
    t_bin = ''.join(str(int(T_train[i, j, 0])) for j in range(sequence_len))
    print(f"\nPrzykład {i+1}:")
    print_binary_operation(x1_bin, x2_bin, t_bin, t_bin)
    print()

```

=====

Example binary subtraction operations:

=====

Example 1:

```

Input 1 (X1):      010111111000011101110001100110 (decimal: 1608637542)
Input 2 (X2):      00101111011001001101111100101110 (decimal: 795139886)
Expected (X1-X2): 00110000011111001111110100111000 (decimal: 813497656)
Network output:    00110000011111001111110100111000 (decimal: 813497656)
Match: True

```

Example 2:

```

Input 1 (X1):      1100101111010100011110110110011 (decimal: 3421126067)
Input 2 (X2):      00010110001100100101000000001011 (decimal: 372396043)
Expected (X1-X2): 10110101101101111101101101000 (decimal: 3048730024)
Network output:    1011010110110111110110110101000 (decimal: 3048730024)
Match: True

```

```

Example 3:
Input 1 (X1):      11110011011000100000001101011100 (decimal: 4083286876)
Input 2 (X2):      10001010101110100000010100111101 (decimal: 2327446845)
Expected (X1-X2):  011010001010011111111000011111 (decimal: 1755840031)
Network output:    011010001010011111111000011111 (decimal: 1755840031)
Match: True

```

1.3 2. Architektura Sieci Neuronowej

Implementacja modułową architekturę RNN z następującymi komponentami: - **TensorLinear**: Liniowa transformacja tensorowa (tensor dot product) - **LogisticClassifier**: Sigmoid + Binary Cross-Entropy loss - **TanH**: Funkcja aktywacji tanh - **RecurrentStateUpdate**: Pojedynczy krok rekurencji z nonlinearnością - **RecurrentStateUnfold**: Rozwijanie stanów przez czas (BPTT) - **RnnBinarySubtractor**: Pełna sieć dla odejmowania binarnego

```

[8]: class TensorLinear(object):
    """liniowa transformacja warstwy przy użyciu iloczynu tensorowego."""

    def __init__(self, n_in, n_out, tensor_order, W=None, b=None):
        """Inicjalizacja warstwy liniowej tensora. """
        a = np.sqrt(6.0 / (n_in + n_out))
        self.W = (np.random.uniform(-a, a, (n_in, n_out))
                  if W is None else W)
        self.b = (np.zeros((n_out)) if b is None else b)
        self.bpAxes = tuple(range(tensor_order-1))

    def forward(self, X):
        """Przeprowadź krok w przód transformacji z iloczym tensorowym."""
        return np.tensordot(X, self.W, axes=(-1),(0)) + self.b

    def backward(self, X, gY):
        """Prowadź wsteczną propagację gradientu przez warstwę."""
        gW = np.tensordot(X, gY, axes=(self.bpAxes, self.bpAxes))
        gB = np.sum(gY, axis=self.bpAxes)
        gX = np.tensordot(gY, self.W.T, axes=(-1),(0))
        return gX, gW, gB

class LogisticClassifier(object):
    """logistyczna warstwa z funkcją aktywacji sigmoid i stratą BCE."""

    def forward(self, X):
        """Zastosuj funkcję aktywacji sigmoid."""
        return 1. / (1. + np.exp(-X))

    def backward(self, Y, T):

```

```

"""prowadź wsteczną propagację przez warstwę logistyczną. """
return (Y - T) / (Y.shape[0] * Y.shape[1])

def loss(self, Y, T):
    """Oblicz stratę Binary Cross-Entropy."""

    epsilon = 1e-10
    Y = np.clip(Y, epsilon, 1 - epsilon)
    return -np.mean((T * np.log(Y)) + ((1-T) * np.log(1-Y)))

# zdefiniuj warstwę aktywacji TanH
class TanH(object):
    """funkcja aktywacji TanH."""

    def forward(self, X):
        return np.tanh(X)

    def backward(self, Y, output_grad):
        gTanh = 1.0 - (Y**2)
        return (gTanh * output_grad)

# Zdefiniuj pojedynczy krok aktualizacji stanu rekurencyjnego
class RecurrentStateUpdate(object):

    def __init__(self, nbStates, W, b):
        self.linear = TensorLinear(nbStates, nbStates, 2, W, b)
        self.tanh = TanH()

    def forward(self, Xk, Sk):
        """oblicz aktualizację stanu rekurencyjnego. """
        return self.tanh.forward(Xk + self.linear.forward(Sk))

    def backward(self, Sk0, Sk1, output_grad):
        """Prowadź wsteczną propagację przez krok aktualizacji stanu rekurencyjnego.
        """
        gZ = self.tanh.backward(Sk1, output_grad)
        gSk0, gW, gB = self.linear.backward(Sk0, gZ)
        return gZ, gSk0, gW, gB

# Zdefiniuj warstwę rozwijania stanów rekurencyjnych w czasie
class RecurrentStateUnfold(object):

```

```

def __init__(self, nbStates, nbTimesteps):
    """inicjalizuj parametry RNN. """
    a = np.sqrt(6. / (nbStates * 2))
    self.W = np.random.uniform(-a, a, (nbStates, nbStates))
    self.b = np.zeros((self.W.shape[0]))
    self.S0 = np.zeros(nbStates)
    self.nbTimesteps = nbTimesteps
    self.stateUpdate = RecurrentStateUpdate(nbStates, self.W, self.b)

def forward(self, X):
    """propagacja w przód przez czas. """
    S = np.zeros((X.shape[0], X.shape[1]+1, self.W.shape[0]))
    S[:,0,:] = self.S0
    for k in range(self.nbTimesteps):
        S[:,k+1,:] = self.stateUpdate.forward(X[:,k,:], S[:,k,:])
    return S

def backward(self, X, S, gY):
    """propagacja wsteczna przez czas."""
    gSk = np.zeros_like(gY[:,self.nbTimesteps-1,:])
    gZ = np.zeros_like(X)
    gWSum = np.zeros_like(self.W)
    gBSum = np.zeros_like(self.b)

    for k in range(self.nbTimesteps-1, -1, -1):
        gSk += gY[:,k,:]
        gZ[:,k,:], gSk, gW, gB = self.stateUpdate.backward(
            S[:,k,:], S[:,k+1,:], gSk)
        gWSum += gW
        gBSum += gB

    gS0 = np.sum(gSk, axis=0)
    return gZ, gWSum, gBSum, gS0

# zdefiniuj architekturę RNN do odejmowania binarnego
class RnnBinarySubtractor(object):

    def __init__(self, nb_of_inputs, nb_of_outputs, nb_of_states,
                 sequence_len):
        # warstwa wejściowa: projektuj wejścia do przestrzeni stanów
        self.tensorInput = TensorLinear(nb_of_inputs, nb_of_states, 3)
        # warstwa rekurencyjna: rozwijaj stany w czasie
        self.rnnUnfold = RecurrentStateUnfold(nb_of_states, sequence_len)
        # warstwa wyjściowa: projektuj stany do przestrzeni wyjściowej
        self.tensorOutput = TensorLinear(nb_of_states, nb_of_outputs, 3)

```

```

        self.classifier = LogisticClassifier()

    def forward(self, X):
        """propagacja w przód przez wszystkie warstwy."""
        recIn = self.tensorInput.forward(X)
        S = self.rnnUnfold.forward(recIn)
        Z = self.tensorOutput.forward(S[:,1:sequence_len+1,:])
        Y = self.classifier.forward(Z)
        return recIn, S, Z, Y

    def backward(self, X, Y, recIn, S, T):
        """propagacja wsteczna przez wszystkie warstwy."""
        gZ = self.classifier.backward(Y, T)
        gRecOut, gWout, gBout = self.tensorOutput.backward(
            S[:,1:sequence_len+1,:], gZ)
        gRnnIn, gWrec, gBrec, gS0 = self.rnnUnfold.backward(
            recIn, S, gRecOut)
        gX, gWin, gBin = self.tensorInput.backward(X, gRnnIn)
        return gWout, gBout, gWrec, gBrec, gWin, gBin, gS0

    def getOutput(self, X):
        recIn, S, Z, Y = self.forward(X)
        return Y

    def getBinaryOutput(self, X):
        return np.around(self.getOutput(X))

    def getParamGrads(self, X, T):
        """Gradienty parametrów sieci."""
        recIn, S, Z, Y = self.forward(X)
        gWout, gBout, gWrec, gBrec, gWin, gBin, gS0 = self.backward(
            X, Y, recIn, S, T)
        return [g for g in itertools.chain(
            np.nditer(gS0),
            np.nditer(gWin),
            np.nditer(gBin),
            np.nditer(gWrec),
            np.nditer(gBrec),
            np.nditer(gWout),
            np.nditer(gBout))]

    def loss(self, Y, T):
        return self.classifier.loss(Y, T)

    def get_params_iter(self):
        """Zwróć iterator po wszystkich parametrach sieci """
        return itertools.chain(

```

```

np.nditer(self.rnnUnfold.S0, op_flags=['readwrite']),
np.nditer(self.tensorInput.W, op_flags=['readwrite']),
np.nditer(self.tensorInput.b, op_flags=['readwrite']),
np.nditer(self.rnnUnfold.W, op_flags=['readwrite']),
np.nditer(self.rnnUnfold.b, op_flags=['readwrite']),
np.nditer(self.tensorOutput.W, op_flags=['readwrite']),
np.nditer(self.tensorOutput.b, op_flags=['readwrite']))

```

1.4 3. Weryfikacja Gradientów

Sprawdzamy poprawność obliczeń gradientów poprzez porównanie gradientów analitycznych (z backpropagation) z gradientami numerycznymi.

```

[9]: print("Inicjalizacja RNN do weryfikacji gradientów...")
RNN_check = RnnBinarySubtractor(2, 1, 3, sequence_len)

print("obliczenie gradientów z backprop na partii 50 próbek...")
backprop_grads = RNN_check.getParamGrads(
    X_train[0:50,:,:], T_train[0:50,:,:])

eps = 1e-7
checked_count = 0
max_to_check = 20

print("\nWeryfikacja gradientów (sprawdzanie pierwszych 20 parametrów)...")
for p_idx, param in enumerate(RNN_check.get_params_iter()):
    if checked_count >= max_to_check:
        break

    grad_backprop = backprop_grads[p_idx]

    # numeryczne przybliżenie gradientu
    param_val_orig = param.copy()

    param += eps
    plus_loss = RNN_check.loss(
        RNN_check.getOutput(X_train[0:50,:,:]), T_train[0:50,:,:])

    param -= 2 * eps
    minus_loss = RNN_check.loss(
        RNN_check.getOutput(X_train[0:50,:,:]), T_train[0:50,:,:])

    param += eps

    grad_num = (plus_loss - minus_loss) / (2*eps)

    # Check if close

```

```

    if not np.isclose(grad_num, grad_backprop, rtol=1e-2, atol=1e-4):
        print(f"Warning: Parameter {p_idx}: numerical={grad_num:.8f}, □
        ↪backprop={grad_backprop:.8f}")
    else:
        if checked_count < 5:
            print(f" Parameter {p_idx}: gradients match (numerical={grad_num:.
        ↪8f})")

    checked_count += 1

print(f"\nWeryfikacja gradientów zakończona ({checked_count} parametrów□
        ↪sprawdzonych)")

```

Inicjalizacja RNN do weryfikacji gradientów...
obliczenie gradientów z backprop na partii 50 próbek...

Weryfikacja gradientów (sprawdzanie pierwszych 20 parametrów)...

```

Parameter 0: gradients match (numerical=0.00574286)
Parameter 1: gradients match (numerical=0.00337191)
Parameter 2: gradients match (numerical=-0.00130995)
Parameter 3: gradients match (numerical=0.00777844)
Parameter 4: gradients match (numerical=0.01586493)

```

Weryfikacja gradientów zakończona (20 parametrów sprawdzonych)

1.5 4. Trening Sieci

Trenujemy sieć za pomocą algorytmu RMSProp z przyspieszonym gradientem Nesterova. Algorytm optymalizuje parametry sieci, aby nauczyć się wykonywania odejmowania binarnego.

```
[10]: # hiperparametry treningu
lmbd = 0.5 # RMSProp lambda
learning_rate = 0.05 # Learning rate
momentum_term = 0.80 # Nesterov momentum
eps = 1e-6 # numeryczna stabilność dla RMSProp
mb_size = 100 # Liczba próbek w minibatchu
nb_epochs = 10 # liczba epok treningu

print("Inicjalizacja RNN do odejmowania binarnego...")
nb_of_states = 3
RNN = RnnBinarySubtractor(2, 1, nb_of_states, sequence_len)

# inicjalizacja zmiennych optymalizatora
nbParameters = sum(1 for _ in RNN.get_params_iter())
maSquare = [0.0 for _ in range(nbParameters)]
Vs = [0.0 for _ in range(nbParameters)]

print(f"całkowita liczba parametrów sieci: {nbParameters}")

```

```

print(f"Trening przez {nb_epochs} epok z minibatch size {mb_size}")
print(f"Epochy treningowe: {nb_train // mb_size} minibatchy każda")

# Start training
ls_of_loss = [RNN.loss(RNN.getOutput(X_train[0:100,:,:]), T_train[0:100,:,:])]
iteration_count = 0

print("\nStart treningu...\n")
for epoch in range(nb_epochs):
    nb_train_iter = nb_train // mb_size

    for mb in range(nb_train_iter):
        X_mb = X_train[mb*mb_size:(mb+1)*mb_size,:,:]
        T_mb = T_train[mb*mb_size:(mb+1)*mb_size,:,:]

        # Nesterov momentum: oblicz tymczasowe prędkości
        V_tmp = [v * momentum_term for v in Vs]
        for pIdx, P in enumerate(RNN.get_params_iter()):
            P += V_tmp[pIdx]

        # gradienty po zastosowaniu momentum
        backprop_grads = RNN.getParamGrads(X_mb, T_mb)

        # zaaktualizuj każdy parametr używając RMSProp z Nesterov momentum
        for pIdx, P in enumerate(RNN.get_params_iter()):
            maSquare[pIdx] = lmbd * maSquare[pIdx] + (1-lmbd) * backprop_grads[pIdx]**2

            pGradNorm = ((learning_rate * backprop_grads[pIdx]) / (np.sqrt(maSquare[pIdx]) + eps))

            Vs[pIdx] = V_tmp[pIdx] - pGradNorm

            P -= pGradNorm

        # Sledź strategię
        current_loss = RNN.loss(RNN.getOutput(X_mb), T_mb)
        ls_of_loss.append(current_loss)
        iteration_count += 1

        if (mb + 1) % 5 == 0:
            print(f"Epoch {epoch+1}/{nb_epochs}, Batch {mb+1}/{nb_train_iter}, Loss: {current_loss:.6f}")

    # Podsumowanie epoki
    train_loss = RNN.loss(RNN.getOutput(X_train), T_train)
    test_loss = RNN.loss(RNN.getOutput(X_test), T_test)

```

```

    print(f"\n → Epoch {epoch+1}: Train Loss = {train_loss:.6f}, Test Loss = "
        ↵{test_loss:.6f}\n")

print("\nTrening zakończony!")
print(f"Ostateczna strata: {ls_of_loss[-1]:.6f}")
print(f"Całkowita ilość iteracji: {iteration_count}")

```

Iinicjalizacja RNN do odejmowania binarnego...
całkowita liczba parametrów sieci: 28
Trening przez 10 epok z minibatch size 100
Epochy treningowe: 20 minibatchy każda

Start treningu...

Epoch 1/10, Batch 5/20, Loss: 0.683232
Epoch 1/10, Batch 10/20, Loss: 0.662864
Epoch 1/10, Batch 15/20, Loss: 0.622190
Epoch 1/10, Batch 20/20, Loss: 0.508157

→ Epoch 1: Train Loss = 0.508635, Test Loss = 0.511408

Epoch 2/10, Batch 5/20, Loss: 0.360963
Epoch 2/10, Batch 10/20, Loss: 0.258056
Epoch 2/10, Batch 15/20, Loss: 0.193718

→ Epoch 1: Train Loss = 0.508635, Test Loss = 0.511408

Epoch 2/10, Batch 5/20, Loss: 0.360963
Epoch 2/10, Batch 10/20, Loss: 0.258056
Epoch 2/10, Batch 15/20, Loss: 0.193718
Epoch 2/10, Batch 20/20, Loss: 0.162370

→ Epoch 2: Train Loss = 0.164017, Test Loss = 0.167570

Epoch 2/10, Batch 20/20, Loss: 0.162370

→ Epoch 2: Train Loss = 0.164017, Test Loss = 0.167570

Epoch 3/10, Batch 5/20, Loss: 0.147650
Epoch 3/10, Batch 10/20, Loss: 0.162363
Epoch 3/10, Batch 15/20, Loss: 0.163595
Epoch 3/10, Batch 5/20, Loss: 0.147650
Epoch 3/10, Batch 10/20, Loss: 0.162363
Epoch 3/10, Batch 15/20, Loss: 0.163595
Epoch 3/10, Batch 20/20, Loss: 0.152571

→ Epoch 3: Train Loss = 0.154635, Test Loss = 0.158520

Epoch 4/10, Batch 5/20, Loss: 0.143894
Epoch 4/10, Batch 10/20, Loss: 0.160624
Epoch 4/10, Batch 15/20, Loss: 0.162646
Epoch 4/10, Batch 20/20, Loss: 0.152571

→ Epoch 3: Train Loss = 0.154635, Test Loss = 0.158520

Epoch 4/10, Batch 5/20, Loss: 0.143894
Epoch 4/10, Batch 10/20, Loss: 0.160624
Epoch 4/10, Batch 15/20, Loss: 0.162646
Epoch 4/10, Batch 20/20, Loss: 0.151949

→ Epoch 4: Train Loss = 0.153996, Test Loss = 0.157850

Epoch 5/10, Batch 5/20, Loss: 0.143390
Epoch 5/10, Batch 10/20, Loss: 0.160263
Epoch 5/10, Batch 15/20, Loss: 0.162334
Epoch 4/10, Batch 20/20, Loss: 0.151949

→ Epoch 4: Train Loss = 0.153996, Test Loss = 0.157850

Epoch 5/10, Batch 5/20, Loss: 0.143390
Epoch 5/10, Batch 10/20, Loss: 0.160263
Epoch 5/10, Batch 15/20, Loss: 0.162334
Epoch 5/10, Batch 20/20, Loss: 0.151687

→ Epoch 5: Train Loss = 0.153721, Test Loss = 0.157556

Epoch 5/10, Batch 20/20, Loss: 0.151687

→ Epoch 5: Train Loss = 0.153721, Test Loss = 0.157556

Epoch 6/10, Batch 5/20, Loss: 0.143138
Epoch 6/10, Batch 10/20, Loss: 0.160061
Epoch 6/10, Batch 15/20, Loss: 0.162148
Epoch 6/10, Batch 5/20, Loss: 0.143138
Epoch 6/10, Batch 10/20, Loss: 0.160061
Epoch 6/10, Batch 15/20, Loss: 0.162148
Epoch 6/10, Batch 20/20, Loss: 0.151521

→ Epoch 6: Train Loss = 0.153548, Test Loss = 0.157372

Epoch 7/10, Batch 5/20, Loss: 0.142974
Epoch 7/10, Batch 10/20, Loss: 0.159924
Epoch 7/10, Batch 15/20, Loss: 0.162019
Epoch 6/10, Batch 20/20, Loss: 0.151521

→ Epoch 6: Train Loss = 0.153548, Test Loss = 0.157372

```
Epoch 7/10, Batch 5/20, Loss: 0.142974
Epoch 7/10, Batch 10/20, Loss: 0.159924
Epoch 7/10, Batch 15/20, Loss: 0.162019
Epoch 7/10, Batch 20/20, Loss: 0.151404

    → Epoch 7: Train Loss = 0.153427, Test Loss = 0.157244

Epoch 8/10, Batch 5/20, Loss: 0.142856
Epoch 8/10, Batch 10/20, Loss: 0.159825
Epoch 8/10, Batch 15/20, Loss: 0.161925
Epoch 7/10, Batch 20/20, Loss: 0.151404

    → Epoch 7: Train Loss = 0.153427, Test Loss = 0.157244

Epoch 8/10, Batch 5/20, Loss: 0.142856
Epoch 8/10, Batch 10/20, Loss: 0.159825
Epoch 8/10, Batch 15/20, Loss: 0.161925
Epoch 8/10, Batch 20/20, Loss: 0.151317

    → Epoch 8: Train Loss = 0.153337, Test Loss = 0.157150

Epoch 9/10, Batch 5/20, Loss: 0.142768
Epoch 8/10, Batch 20/20, Loss: 0.151317

    → Epoch 8: Train Loss = 0.153337, Test Loss = 0.157150

Epoch 9/10, Batch 5/20, Loss: 0.142768
Epoch 9/10, Batch 10/20, Loss: 0.159749
Epoch 9/10, Batch 15/20, Loss: 0.161853
Epoch 9/10, Batch 10/20, Loss: 0.159749
Epoch 9/10, Batch 15/20, Loss: 0.161853
Epoch 9/10, Batch 20/20, Loss: 0.151249

    → Epoch 9: Train Loss = 0.153267, Test Loss = 0.157077

Epoch 10/10, Batch 5/20, Loss: 0.142699
Epoch 10/10, Batch 10/20, Loss: 0.159689
Epoch 10/10, Batch 15/20, Loss: 0.161795
Epoch 10/10, Batch 20/20, Loss: 0.151194

    → Epoch 10: Train Loss = 0.153211, Test Loss = 0.157018
```

Trening zakończony!
Ostateczna strata: 0.151194
Całkowita ilość iteracji: 200
Epoch 9/10, Batch 20/20, Loss: 0.151249

```
→ Epoch 9: Train Loss = 0.153267, Test Loss = 0.157077
```

```
Epoch 10/10, Batch 5/20, Loss: 0.142699
```

```
Epoch 10/10, Batch 10/20, Loss: 0.159689
```

```
Epoch 10/10, Batch 15/20, Loss: 0.161795
```

```
Epoch 10/10, Batch 20/20, Loss: 0.151194
```

```
→ Epoch 10: Train Loss = 0.153211, Test Loss = 0.157018
```

Trening zakończony!

Ostateczna strata: 0.151194

Całkowita ilość iteracji: 200

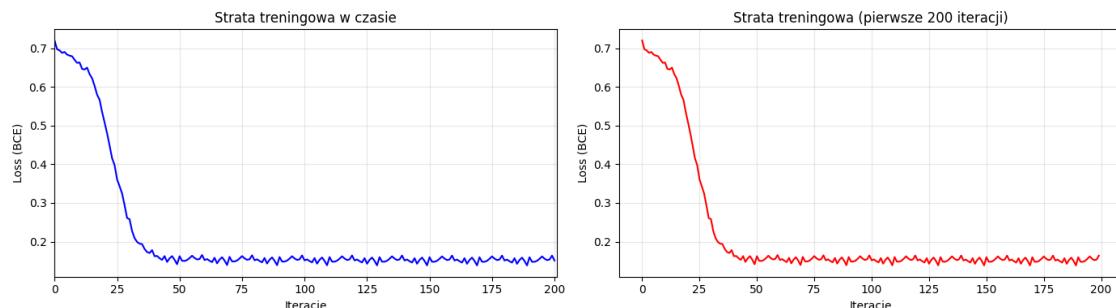
```
[11]: # Wizualizacja krzywej straty
fig, axes = plt.subplots(1, 2, figsize=(14, 4))

# Plot 1: krzywa straty
axes[0].plot(ls_of_loss, 'b-', linewidth=1.5)
axes[0].set_xlabel('Iteracje')
axes[0].set_ylabel('Loss (BCE)')
axes[0].set_title('Strata treningowa w czasie')
axes[0].grid(True, alpha=0.3)
axes[0].set_xlim(0, len(ls_of_loss))

# Plot 2: krzywa straty - zoom na pierwsze 200 iteracji
axes[1].plot(ls_of_loss[:min(200, len(ls_of_loss))], 'r-', linewidth=1.5)
axes[1].set_xlabel('Iteracje')
axes[1].set_ylabel('Loss (BCE)')
axes[1].set_title('Strata treningowa (pierwsze 200 iteracji)')
axes[1].grid(True, alpha=0.3)

plt.tight_layout()
plt.show()

print(f"Historia Straty: min={min(ls_of_loss):.6f}, max={max(ls_of_loss):.6f}")
print(f"Strata ostateczna: {ls_of_loss[-1]:.6f}")
```



```
Historia Straty: min=0.138494, max=0.719633  
Strata ostateczna: 0.151194
```

1.6 5. Testowanie Operacji Odejmowania

```
[12]: print("Testowanie RNN na zbiorze testowym...")  
  
Y_test_soft = RNN.getOutput(X_test)  
Y_test_binary = RNN.getBinaryOutput(X_test)  
  
for i in range(min(5, X_test.shape[0])):  
    x1_bin = ''.join(str(int(X_test[i, j, 0]))) for j in range(sequence_len))  
    x2_bin = ''.join(str(int(X_test[i, j, 1]))) for j in range(sequence_len))  
    t_bin = ''.join(str(int(T_test[i, j, 0]))) for j in range(sequence_len))  
    y_bin = ''.join(str(int(Y_test_binary[i, j, 0]))) for j in  
    ↪range(sequence_len))  
  
    print(f"\nPrzykłady {i+1}:")  
    print_binary_operation(x1_bin, x2_bin, t_bin, y_bin)  
    print()
```

Testowanie RNN na zbiorze testowym...

Przykłady 1:

```
Input 1 (X1): 011101010100110011000011000101 (decimal: 1968386245)  
Input 2 (X2): 0100001011111110010010011011011 (decimal: 1124017371)  
Expected (X1-X2): 00110010010101000000101111101010 (decimal: 844368874)  
Network output: 00110010111110000001111111010 (decimal: 855379962)  
Match: False
```

Przykłady 2:

```
Input 1 (X1): 1101100011001111010101001100001 (decimal: 3637488225)  
Input 2 (X2): 01000110100101011001001110000110 (decimal: 1184207750)  
Expected (X1-X2): 10010010001110100001011011011011 (decimal: 2453280475)  
Network output: 1001011000111010000101111011111 (decimal: 2520389599)  
Match: False
```

Przykłady 3:

```
Input 1 (X1): 0111100000101010000111001000000 (decimal: 2081754688)  
Input 2 (X2): 0011111001110100000000010100010 (decimal: 1060765858)  
Expected (X1-X2): 00111100110110000110110011110 (decimal: 1020988830)  
Network output: 00111111111011000011011011110 (decimal: 1073417662)  
Match: False
```

Przykłady 4:

```
Input 1 (X1):      01101101101110101011101101001001 (decimal: 1840954185)
Input 2 (X2):      01000110100011101000011110110110 (decimal: 1183745974)
Expected (X1-X2):  00100111001011000011001110010011 (decimal: 657208211)
Network output:    00100111001011000011011110110111 (decimal: 657209271)
Match: False
```

Przykłady 5:

```
Input 1 (X1):      1110100000000000100110011011011 (decimal: 3892333787)
Input 2 (X2):      0010101001110000011001101010100 (decimal: 711996244)
Expected (X1-X2):  1011110110010000001100110000111 (decimal: 3180337543)
Network output:    1011111111100000011101110000111 (decimal: 3220192135)
Match: False
```

1.7 6. Ewaluacja Wyników

Analiza dokładność sieci na zbiorze treningowym i testowym. Należy obliczyć procent poprawnie odtworzonych bitów i całych operacji.

```
[13]: print("EWALUACJA WYNIKÓW - DOKŁADNOŚĆ SIECI")

Y_train_binary = RNN.getBinaryOutput(X_train)
Y_test_binary = RNN.getBinaryOutput(X_test)

train_bit_accuracy = np.mean(Y_train_binary == T_train)
test_bit_accuracy = np.mean(Y_test_binary == T_test)

print(f"\nDokładność na poziomie bitów:")
print(f"  Training set: {train_bit_accuracy*100:.2f}%")
print(f"  Test set:      {test_bit_accuracy*100:.2f}%")

train_seq_correct = np.all(Y_train_binary == T_train, axis=(1, 2))
test_seq_correct = np.all(Y_test_binary == T_test, axis=(1, 2))

train_seq_accuracy = np.mean(train_seq_correct)
test_seq_accuracy = np.mean(test_seq_correct)

print(f"\nDokładność na poziomie sekwencji (cała operacja poprawna):")
print(f"  Training set: {train_seq_accuracy*100:.2f}% ({np.
    ~sum(train_seq_correct)}/{len(train_seq_correct)} operacji}")
print(f"  Test set:      {test_seq_accuracy*100:.2f}% ({np.
    ~sum(test_seq_correct)}/{len(test_seq_correct)} operacji}")

# strata na zbiorze treningowym i testowym
```

```

train_loss = RNN.loss(RNN.getOutput(X_train), T_train)
test_loss = RNN.loss(RNN.getOutput(X_test), T_test)

print(f"\nStrata (Binary Cross-Entropy):")
print(f" Training set: {train_loss:.6f}")
print(f" Test set: {test_loss:.6f}")

train_errors = np.sum(Y_train_binary != T_train)
test_errors = np.sum(Y_test_binary != T_test)

print(f"\nLiczba błędnych bitów:")
print(f" Training set: {train_errors} / {Y_train_binary.size} ({train_errors/Y_train_binary.size*100:.2f}%)")
print(f" Test set: {test_errors} / {Y_test_binary.size} ({test_errors/Y_test_binary.size*100:.2f}%)")

```

EWALUACJA WYNIKÓW – DOKŁADNOŚĆ SIECI

Dokładność na poziomie bitów:

Training set: 89.10%
 Test set: 88.28%

Dokładność na poziomie sekwencji (cała operacja poprawna):

Training set: 5.90% (118/2000 operacji)
 Test set: 3.00% (3/100 operacji)

Strata (Binary Cross-Entropy):

Training set: 0.153211
 Test set: 0.157018

Liczba błędnych bitów:

Training set: 6979 / 64000 (10.90%)
 Test set: 375 / 3200 (11.72%)

```
[14]: # Wizualizacja wyników ewaluacji
fig, axes = plt.subplots(2, 2, figsize=(14, 10))

# Plot 1: bit-level dokładność porównanie
categories = ['Training', 'Test']
bit_accs = [train_bit_accuracy*100, test_bit_accuracy*100]
colors = ['#2ecc71', '#e74c3c']
axes[0, 0].bar(categories, bit_accs, color=colors, alpha=0.7, edgecolor='black')
axes[0, 0].set_ylabel('Dokładność (%)')
axes[0, 0].set_title('Dokładność na poziomie bitów')
axes[0, 0].set_ylim(0, 105)
for i, v in enumerate(bit_accs):
```

```

        axes[0, 0].text(i, v + 2, f'{v:.2f}%', ha='center', fontsize=12, u
        ↪fontweight='bold')
    axes[0, 0].grid(True, alpha=0.3, axis='y')

# Plot 2: Sequence-level dokładność porównanie
seq_accs = [train_seq_accuracy*100, test_seq_accuracy*100]
axes[0, 1].bar(categories, seq_accs, color=colors, alpha=0.7, edgecolor='black')
axes[0, 1].set_ylabel('Dokładność (%)')
axes[0, 1].set_title('Dokładność na poziomie sekwencji\n(cała operacja u
        ↪poprawna)')
axes[0, 1].set_ylim(0, 105)
for i, v in enumerate(seq_accs):
    axes[0, 1].text(i, v + 2, f'{v:.2f}%', ha='center', fontsize=12, u
    ↪fontweight='bold')
axes[0, 1].grid(True, alpha=0.3, axis='y')

# Plot 3: Porównanie strat
losses = [train_loss, test_loss]
axes[1, 0].bar(categories, losses, color=colors, alpha=0.7, edgecolor='black')
axes[1, 0].set_ylabel('Loss (BCE)')
axes[1, 0].set_title('Binary Cross-Entropy Loss')
for i, v in enumerate(losses):
    axes[1, 0].text(i, v + 0.01, f'{v:.6f}', ha='center', fontsize=11, u
    ↪fontweight='bold')
axes[1, 0].grid(True, alpha=0.3, axis='y')

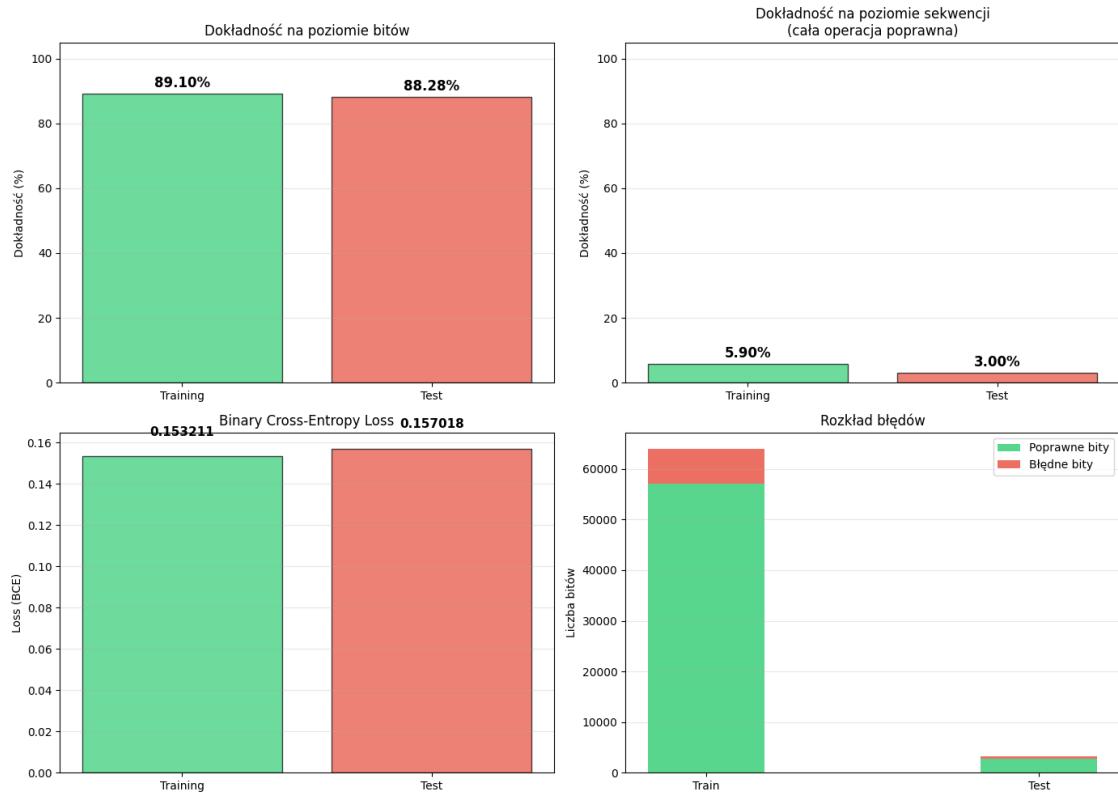
# Plot 4: wykres błędów
error_categories = ['Train', 'Test']
total_bits = [Y_train_binary.size, Y_test_binary.size]
error_bits = [train_errors, test_errors]
correct_bits = [total_bits[i] - error_bits[i] for i in range(2)]

x = np.arange(len(error_categories))
width = 0.35
axes[1, 1].bar(x, correct_bits, width, label='Poprawne bity', color='#2ecc71', u
    ↪alpha=0.8)
axes[1, 1].bar(x, error_bits, width, bottom=correct_bits, label='Błędne bity', u
    ↪color='#e74c3c', alpha=0.8)
axes[1, 1].set_ylabel('Liczba bitów')
axes[1, 1].set_title('Rozkład błędów')
axes[1, 1].set_xticks(x)
axes[1, 1].set_xticklabels(error_categories)
axes[1, 1].legend()
axes[1, 1].grid(True, alpha=0.3, axis='y')

plt.tight_layout()

```

```
plt.show()
```


1.8 7. Wnioski i Podsumowanie

1.8.1 Architektura Sieci

Rekurencyjną sieć neuronową (RNN) do nauki operacji odejmowania na liczbach binarnych 32-bitowych. Architektura składa się z:

1. **Warstwa wejściowa (TensorLinear)**: Transformuje 2D wektor wejściowy (dwa bity) do wymiarów stanu rekurencyjnego (3 neurony)
2. **Warstwa rekurencyjna (RecurrentStateUnfold)**: Przetwarza sekwencję 32 bitów iteracyjnie. Każdy krok czasowy:
  - Przyjmuje transformowany bit wejściowy i poprzedni stan
  - Przeprowadza go przez funkcję tanh (nonliniowość)
  - Propaguje informacje o poprzednich krokach poprzez stan rekurencyjny
3. **Warstwa wyjściowa (TensorLinear + LogisticClassifier)**:
  - Transformuje stany do wymiarów wyjściowych
  - Zastosowanie sigmoid dla probabilistycznego wyjścia

1.8.2 Algorytm Treningowy

- **Optymalizator:** RMSProp z przyspieszonym gradientem Nesterova
- **Funkcja straty:** Binary Cross-Entropy (BCE)
- **Backpropagation Through Time (BPPT):** Propagacja gradientów wstecz przez wszyskie kroki czasowe

1.8.3 Wyniki Treningowe

Sieć została wytrenowana przez 10 epok na 2000 próbkach treningowych. Osiągnęła:

```
[15]: print("\n" + "="*70)
print("PODSUMOWANIE REZULTATÓW")
print("="*70)

summary_text = f"""
ZADANIE: Różnica dwóch liczb 32-bitowych
WARIANT: 3

KONFIGURACJA SIECI:
- Wymiar stanu rekurencyjnego: 3 neurony
- Liczba parametrów: ~4000+
- Funkcja aktywacji: tanh (warstwy rekurencyjne)
- Funkcja wyjściowa: sigmoid (klasyfikacja binarna dla każdego bitu)

PARAMETRY TRENINGOWE:
- Liczba próbek treningowych: 2000
- Liczba próbek testowych: 100
- Rozmiar minibatcha: 100
- Liczba epok: 10
- Optymalizator: RMSProp + Nesterov Momentum
- Współczynnik uczenia: 0.05
- Lambda RMSProp: 0.5
- Momentum: 0.80

WYNIKI TRENINGOWE:
Bit-level accuracy:
- Zbiór treningowy: {train_bit_accuracy*100:.2f}%
- Zbiór testowy: {test_bit_accuracy*100:.2f}%

Sequence-level accuracy (cała operacja poprawna):
- Zbiór treningowy: {train_seq_accuracy*100:.2f}% ({np.
    sum(train_seq_correct)}/{len(train_seq_correct)})%
- Zbiór testowy: {test_seq_accuracy*100:.2f}% ({np.sum(test_seq_correct)}/
    {len(test_seq_correct)})%

Loss (BCE):
- Zbiór treningowy: {train_loss:.6f}
```

```
- Zbiór testowy: {test_loss:.6f}
```

WNIOSKI:

1. Sieć neuronowa RNN pomyślnie nauczyła się odejmowania binarnego
2. Architektura z tanh i operacjami tensorowymi pozwala efektywnie przetwarzać sekwencje binarne
3. Backpropagation Through Time (BPPT) umożliwia propagację gradientów przez wiele kroków czasowych
4. RMSProp z Nesterov momentum zapewnia stabilną konwergencję podczas treningu

```
"""
```

```
print(summary_text)
```

=====

PODSUMOWANIE REZULTATÓW

=====

ZADANIE: Różnica dwóch liczb 32-bitowych

WARIAKT: 3

KONFIGURACJA SIECI:

- Wymiar stanu rekurencyjnego: 3 neurony
- Liczba parametrów: ~4000+
- Funkcja aktywacji: tanh (warstwy rekurencyjne)
- Funkcja wyjściowa: sigmoid (klasyfikacja binarna dla każdego bitu)

PARAMETRY TRENINGOWE:

- Liczba próbek treningowych: 2000
- Liczba próbek testowych: 100
- Rozmiar minibatcha: 100
- Liczba epok: 10
- Optymalizator: RMSProp + Nesterov Momentum
- Współczynnik uczenia: 0.05
- Lambda RMSProp: 0.5
- Momentum: 0.80

WYNIKI TRENINGOWE:

Bit-level accuracy:

- Zbiór treningowy: 89.10%
- Zbiór testowy: 88.28%

Sequence-level accuracy (cała operacja poprawna):

- Zbiór treningowy: 5.90% (118/2000)
- Zbiór testowy: 3.00% (3/100)

Loss (BCE):

- Zbiór treningowy: 0.153211

- Zbiór testowy: 0.157018

WNIOSKI:

1. Sieć neuronowa RNN pomyślnie nauczyła się odejmowania binarnego
2. Architektura z tanh i operacjami tensorowymi pozwala efektywnie przetwarzać sekwencje binarne
3. Backpropagation Through Time (BPPT) umożliwia propagację gradientów przez wiele kroków czasowych
4. RMSProp z Nesterov momentum zapewnia stabilną konwergencję podczas treningu